

Plán činnosti

Vlastivědného muzea Jesenicka,
příspěvkové organizace,
na rok 2024

Základní údaje

Vlastivědné muzeum Jesenicka, p. o., je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje, sídlí na adrese Zámecké náměstí 120/1, Jeseník, 790 01.

Statutárním zástupcem je Mgr. Pavel Rušar, ředitel.

Vlastivědné muzeum Jesenicka bylo zřízeno na základě Zřizovací listiny vydané zřizovatelem – Olomouckým krajem – dne 17. 3. 2003.

Muzeum plní činnost muzea podle zákona 122/2000 Sb., v platném znění a podle dalších relevantních platných zákonů, vyhlášek a metodických pokynů Ministerstva kultury.

Organizace je právnickou osobou, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost z těchto vztahů vyplývající, je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ostravě, oddíl Pr., vložka 725.

Vlastivědné muzeum Jesenicka, p. o., spravuje dvě kulturní zařízení – Vodní tvrz v Jeseníku (Zámecké náměstí 120/1) a Muzeum Vincenze Priessnitze v areálu Priessnitzových léčebných lázní v Jeseníku Lázních (Priessnitzova 175). Budovu Vodní tvrze má pronajatou od Lesů ČR, s. p., budovu muzea Vincenze Priessnitze od města Jeseník. Dále pronajímá prostory v Javorníku a v Jeseníku (ul. Beskydská), a to pro účel depozitářů a odborných pracovišť, a také garáž na Zámeckém náměstí v Jeseníku jako technické zázemí pro vozový park.

Obsah

Základní údaje	1
Obsah.....	2
Úvod a vize	3
Ediční, vydavatelská a prezentační činnost – přehled.....	9
Výstavy krátkodobé 2024 – Galerie ve Vodní tvrzi.....	10
Výstavy krátkodobé 2024 – Hlavní výstavní sál Vodní tvrze	11
Výstavy krátkodobé 2024 – Foyer ve Vodní tvrzi	12
Výstavy krátkodobé 2024 – Rytířský sál	12
Výstavy krátkodobé 2024 – Kulturní dům Javorník.....	13
Výzkumná činnost – přehled	14
Sbírkotvorná činnost – přehled	17
Vzdělávací činnost – přehled.....	19
Exkurze	19
Přednášky tematické – Vodní tvrz.....	20
Přednášky k výročím a připomenutí významných událostí – Vodní tvrz.....	21
Nabídka edukačních programů a přednášek pro školy – Vodní tvrz/exteriér.....	22
Pilotní, významné i další projekty a akce – přehled a základní informace	23
Standardy	25

Úvod a vize

Vlastivědné muzeum Jesenicka bude v plánovaném období plnit tradiční paměťové muzejní funkce, bude pořádat výstavy, spravovat, rozšiřovat a schraňovat sbírky, řádně je evidovat a odborně zpracovávat, bude pořádat kulturní akce, konference a semináře, publikovat v tématech regionální vlastivědy a provádět regionální výzkum v různých oborech v souvislosti se sbírkami. Bude také popularizovat regionální vlastivědu, zachycovat orální historickou paměť, pořádat inovativní vzdělávací programy, zapojovat mladé badatele a umělce do různých odvětví muzejní činnosti, bude modernizovat technické vybavení, přispívat ke komunitnímu citění ve městě i širší oblasti, navazovat a facilitovat nové funkční vazby a přispívat k vytváření funkčních regionálních sítí. Muzeum se v roce 2024 zaměří také na procesy digitalizace a aplikace umělé inteligence v muzejnictví.

V rámci **výstavní politiky muzea** bude instituce pokračovat v provozu třech stálých expozic ve Vodní tvrzi, tj. tradiční regionální archeologické a historické expozice a dvou moderních multimediálních expozic Spirály času Země a Čarodějnických procesů na Jesenicku. Nejvýznamnějším počinem bude výstavba zcela nové expozice Fauny a flóry Jesenicka v prvním patře Vodní tvrze na místě bývalého historického depozitáře. Muzeum disponuje veškerou potřebnou dokumentací i finančními prostředky přidělenými Olomouckým krajem. Nová expozice bude zaměřena na dětské návštěvníky, zejm. základoškolského věku, ale informace a poznatky si v ní najdou i dospělí návštěvníci a poučení přinese i zainteresovaným laikům. Výstavba expozice zaměřené na dětské návštěvníky doplní strukturu nabídky VMJ takřka do ideální podoby, neboť taková expozice je až do současné doby suplována pouze krátkodobými dětskými výstavami instalovanými na hlavní sezónu.

Tým pracovníků VMJ a externích expertů v průběhu roku 2024 navrhne úpravy stálé expozice Historie a archeologie Jesenicka, a to ve smyslu revitalizace či rekonstrukce stávající třetí místnosti expozice. Diskutovány budou varianty spočívající v a) gamifikaci a b) ve videomappingu.

Přechodně na hlavní sezónu (červen až srpen) bude také zpřístupněna expozice v rodném domě Vincenze Priessnitze. Rozhodnutí ohledně rekonstrukce muzea Vincenze Priessnitze budou navázána na jednání Rady města Jeseník s Radou Olomouckého kraje. Projektovou dokumentaci na případnou rekonstrukci má muzeum i v tomto případě již připravenou, bude však muset být provedena její revize, a to vzhledem k uplynulé době od posledního návrhu.

Počet krátkodobých výstav bude obdobný jako v roce předcházejícím. Některé výstavy budou navázány na existující programy v muzejnictví, jiné na inovační vzdělávání, na regionálně vlastivědná témata a na reflexi vědy či umění, VMJ představí i cestovatelskou výstavu s doprovodnými muzejními programy.

Při volbě témat a obsahů výstav bude nejčastěji respektován charakter muzea jakožto regionální instituce, která se v přibližném rozsahu zabývá v humanitních oborech územím, které je vymezeno obdobně dnešnímu SO ORP Jeseník, a opět v přibližném rozsahu v přírodních oborech územím přesahující zmíněné vymezení do oblastí Hrubého i Nížkého Jeseníku, Zlatohorské vrchoviny a Králického Sněžníku, výjimečně i do oblastí v Polsku. Témata se budou týkat všech oborově

vymezených oblastí, které jsou muzeu vetknuty zřizovací listinou, omezeně i těch ve zřizovací listině přímo nevyjmenovaných. Vzhledem k přetrvávající absenci galerie v Jeseníku se záměry budou týkat i umění. Podstatnou část výstav budou tvořit i klasické historické výstavy, oblíbené především u seniorů. Na hlavní sezónu naopak muzeum připraví výstavu zaměřenou na dětského návštěvníka.

Jeden ze svých základních úkolů bude muzeum naplňovat prostřednictvím **výzkumné a popularizační činnosti**. I v roce 2024 se výzkumná činnost bude orientovat na zřizovací listinou vymezený region, tj. okres Jeseník a oblast Jeseníků v širším geografickém smyslu a výjimečně přesáhne hranice regionálního vymezení. Nadregionální vymezení se bude týkat zejm. dějin vodoléčby. Odborní pracovníci budou samostatně i ve vzájemné spolupráci a s odborníky z vnějšku přispívat k rozvoji poznání v přírodovědných i humanitních oborech, v roce 2024 zejména v oborech historie (regionální dějiny, historické kuriozity, významné osobnosti), biologie (botanika, zoologie), dále také v oborech etnografie, kunsthistorie, geologie, geografie a archeologie.

Vlastivědné muzeum Jesenicka bude stále silněji reflektovat potřebu vlastivědných prací a publikací zaměřených na sbírky (odborných, ale také popularizačních). Publikační činnost bude pro VMJ vedle činnosti vzdělávací hlavní prioritou.

Z hlediska publikace krátkých popularizačních článků bude pokračovat zacílení na *Naše město*, *Kulturní revue Olomouckého kraje*, *Lázeňské prameny* a také na časopis *Jeseníky – Rychlebské hory*, který muzeum bude dále spoluvydávat společně se sdružením Erebia a s CHKO Jeseníky. Práce budou publikovány i v časopisech vydávaných spolky odsunutých Němců z doby po druhé světové válce (např. *Altwater*). Jakousi pomezí instancí mezi odbornými časopisy a platformami popularizačními bude prostor dvou vlastivědných sborníků, které vydává Vlastivědné muzeum Jesenicka ve spolupráci se Státním okresním archivem Jeseník a se Společností Vincenze Priessnitze. Jedná se o sborník *Jesenicko a sborník svatováclavských setkání*. Pro totéž budou publikovány články i v jiných sbornících obdobných institucí.

Publikace v *Našem městě*, *Lázeňských pramenech* a *obdobných listech* nebude využívána pouze jako prostor pro uveřejnění kratších článků a studií popularizačního rázu, ale především prostorem, ve kterém je možno různá témata regionální vlastivědy představit širokému spektru čtenářů (místních, turistů, lázeňských hostů a obecněji lidem, ke kterým se vlastivědná činnost jinými kanály nedostává). V tomto smyslu budou publikace tohoto druhu chápány plnohodnotně, jako samostatná kategorie sledující své vlastní cíle. Zatímco čtenáři odborných statí se řadí do desítek a týkají se vždy vymezených oborů, a vlastivědné sborníky zaujímají především zájemce o regionální vlastivědu (desítky, maximálně nižší stovky čtenářů), tak zmíněné platformy zasahují široké obecní publikum a čtenáři se počítají jen na Jesenicku na vyšší stovky, a dokonce tisíce.

Z hlediska samostatných publikací knižního charakteru bude představeno přibližně pět knih. VMJ tak zareaguje na oblibu regionálně zaměřených a spíše popularizačních prací v poslední době. Mimo plnění základních účelů muzea (tj. zpřístupňování poznatků, osvětová činnost apod.) tím instituce bude sledovat i ekonomické cíle a posílení provozního rozpočtu. U některých publikací a výstavních katalogů dojde k využití různých dotačních titulů (např. Ministerstvo kultury ČR, INTERREG a další).

Instituce se pokusí obnovit jednání s Městskými kulturními zařízeními Jeseník tak, aby mohlo dojít k pokračování natáčení oblíbených podcastů Hovory z hor, u kterých docházelo u jednotlivých dílů ke stovkám a nižším tisícům shlédnutí, což je v porovnání s běžnou přednáškovou či obdobnou činností řádový nárůst. Cílem této aktivity je jednak o tématech z prostředí regionální (vlasti)vědy promluvit silněji v kyberprostoru, a zaujmout tak mladší generaci, jakož i nabídnout příjemný poslech široké veřejnosti např. při práci či odpočinku.

Instituce bude v rámci **sbírkotvorné činnosti** pokračovat akvizicemi a péčí o sbírkový fond. Akvizice budou realizovány skrze sběry odborných pracovníků, dary, převody a také skrze nákupy. Očekávaná suma peněz vyčleněných na akvizice je pro rok 2024 stanovena na 100 tisíc Kč, v případě využití dotačních titulů Ministerstva kultury ČR může být i podstatně vyšší. Sbírkoty budou v souladu se zřizovací listinou a legislativou odborně zpracovávány, sbírkové předměty řádně evidovány v evidenci chronologické a systematické a následně inventovány podle příslušné legislativy.

V rámci inovací bude pokračovat další posilování digitalizačních procesů, které mají pro VMJ vysokou prioritu. Předně bude posílena kapacita pro digitalizaci, a to dle rozhodnutí zřizovatele o navýšení kapacit v tomto odvětví, k současnému úvazku 0,5 bude přidán další totožný, a to od poloviny roku 2024. V případě úspěchu žádosti o dotaci v rámci NPO (program *Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek II*) bude v polovině roku 2024 plně saturována potřeba přístrojového vybavení jak v oblasti fotodokumentace trojrozměrných předmětů, která byla nejpálčivějším problémem uplynulých let, tak i z hlediska velkoformátových dvojrozměrných dokumentů (např. fond kartografie, tabloidní periodika apod.). Dotačním titulem budou případně řešeny rovněž požadavky na modernizaci sbírkového evidenčního systému, který významně usnadní také import digitalizátů na prezentační portál eSbírkoty, který umožňuje import dat harvestingem přímo z evidenčního SW.

V roce 2024 proběhnou dvě řádná setkání *Poradního sboru ředitele pro sbírkotvornou činnost*, jarní a podzimní. Poradní sbor zváží další investice do restaurování sbírkových předmětů. Instituce se bude i v roce 2024 potýkat s absencí pracovníka, v jehož náplni by bylo zejména ošetřování, restaurování a konzervování sbírkových předmětů. Základní ošetření budou provádět odborní pracovníci, konzervování a restaurování bude řešeno pouze v omezeném rozsahu, a to externí službou či ve spolupráci s jinými muzei. Tento problém instituce vnímá, přesto mu pro rok 2024 určuje nižší prioritu.

Vlastivědné muzeum Jesenicka v oblasti **edukační činnosti** v roce 2024 naváže na oblíbené inovační programy ve vzdělávání, zrealizuje zejména badatelsky a sbírkotvorně orientovanou T-expedici, bude nabízet edukační programy, přednášky pro školy i exkurze, zaměří se také na zapojování různých skupin aktivních žáků a studentů do různých oblastí muzejní činnosti, do přípravy výstav, muzejních programů, badatelských záměrů, publikací či do návrhů revitalizace expozic.

Z hlediska tradičních vzdělávacích modulů představí VMJ celou řadu přírodovědně i humanitně orientovaných přednášek, a to zejména z oborů historie, archeologie, etnografie, biologie, a také různé mezioborové přednášky. Odborní pracovníci muzea, event. externí spolupracovníci, povedou také některé exkurze po regionu Jesenicka. Odborní pracovníci muzea budou udržovat nabídku muzejních edukačních programů a edukačních přednášek, které budou nabízeny školám a dalším externím subjektům. Klasické přednášky a exkurze budou mířit naopak na seniory a širší veřejnost zajímající se o regionální vlastivědu.

Z hlediska vzdělávacích programů, které muzejně-edukační prostředí inovují, se bude jednat zejména o tzv. T-expedici Jeseníky, vzdělávací a badatelský projekt určený pro aktivní a zvědavé žáky z regionu Jesenicka i mimo něj. V něm ve spolupráci se svými učiteli, oborovými experty (univerzity, muzea, výzkumné ústavy, soukromý sektor) a také s mladšími i staršími spolužáky pracují žáci na badatelsky orientovaných tématech v oblasti techniky, přírodovědy i v oblasti společenských věd, přičemž některé sekce jsou zaměřeny sbírkotvorně, tj. jejich cílem je sběr předmětů, které budou navrženy jako předměty vhodné k obohacení muzejních fondů. Cílem projektu je nabídnout unikátní příležitost nadaným žákům zapojit se do půlroční výzkumné aktivity orientované na přírodovědné a také společenskovední obory, a to za průběžného vytváření funkčních vazeb v regionu. Zároveň je cílem těmto žákům zprostředkovat kvalitní zpětnou vazbu nad výsledky jejich bádání, a to prostřednictvím reakcí na jejich vystoupení na závěrečné poster konferenci, na odborném sympoziu (např. svatováclavské setkání, pokud je téma ročníku relevantní) a rovněž prostřednictvím reakcí na publikované výstupy. Cílem je také přinést učitelům kontakt s nadanými žáky v rámci badatelsky orientované výuky a jejich praktické poznatky doplnit teoretickým seminářem.

Vlastivědné muzeum Jesenicka bude dále pokračovat ve vzdělávání vlastních zaměstnanců v rámci odborných seminářů a konferencí. Důraz pro všechny pracovníky bude kladen na seznámení se s moderními trendy v oblasti muzejnictví, vzdělávání i vlastivědného výzkumu. Za tímto účelem nabídne instituce svým zaměstnancům relevantní zdroje a rovněž zorganizuje či nabídne možnost výjezdu do relevantních institucí, a to např. skrze k tomu vhodné dotační tituly.

Největší ambice v nárůstu objemu činnosti má pro rok 2024 instituce v **pořadatelské činnosti**. Ve spolupráci se Státním okresním archivem Jeseník, Městskými kulturními zařízeními a Společností Vincenze Priessnitze připraví VMJ tradiční svatováclavské setkání, roku 2024 na téma *Byla vojna vypsaná*. Jeho hlavním modulem opět bude vlastivědné sympozium s odbornými, vlastivědnými i popularizačními příspěvky odrážející publikace ve svatováclavském sborníku. Tradičními moduly svatováclavského setkání budou pietní akt k připomenutí násilné internace řádových sester do javornického výběžku republiky v době vlády komunistické strany, slavnostní koncert ke Dni české státnosti i výstava militarií ve Vodní tvrzi. V roce 2024 budou tradiční moduly sympozia obohaceny o performance či koncert v partnerské instituci – Vojenských léčebných zařízeních Jeseník.

Vlastivědné muzeum Jesenicka se připojí k celorepublikové akci muzejních nocí. V květnu připraví pro návštěvníky večerní komentované prohlídky vybraných výstav, komentovaná filmová představení pro děti i jejich rodiče, a to ve spolupráci se spolkem CINED, a prostor nádvoří nabídne historickým umělcům.

Instituce uspořádá několik menších připomínkových aktů k různým výročím, a to povětšinou v budově Vodní tvrze (zejm. Rytířský sál). Některé připomínky proběhnou jako komponované večery s kulturním doprovodem, autorským či jiným čtením apod.

Vlastivědné muzeum Jesenicka nabídne rovněž své organizační a jiné kapacity jako spolupořadatel mnoha dalších **akcí regionálního charakteru**, zejména česko-německého alternativního kulturního a historického festivalu IM ZENTRUM, pokud bude na Jesenicku organizátory obnoven, a sousedského festivalu JESNĚNÍ pořádaného osvědčenými partnery v oblasti kultury na Jesenicku. Instituce se také připojí ke Dnům evropského kulturního dědictví.

Instituce bude pokračovat v pronájmech Rytířského sálu, a to pro různé společenské a kulturní akce, svatby, oslavy, festivaly, koncerty apod. Rytířský sál je unikátním historickým prostorem ve městě a jeho využívání v tomto smyslu bude v prostorách Vodní tvrze velmi vhodné. Potenciálně přínosným bude nové řešení Rytířského sálu také pro rozpočet organizace (doplňková činnost).

V **propagační činnosti** se bude instituce řídit novou koncepcí PR, k jejímuž vytvoření došlo v roce 2023. Instituce bude pokračovat v současných propagačních kanálech (tiskoviny, zejm. měsíčních *Naše město*, *Šumperský a jesenický deník*, *Lázeňské prameny*, *Kulturní revue Olomouckého kraje* a další, dále bude využívat tištěných plakátů a informačních letáků. Instituce se zaměří na kvalitu propagace na sociálních sítích, emailové komunikaci a udrží vysokou kvalitu propagace v médiích. Ve spolupráci se zřizovatelem se pokusí zaměřit také na billboardovou reklamu, zejména zacílenou na mimořádné akce muzea (např. Muzejní noc). Organizace bude dále spravovat internetové stránky www.muzeumjesenik.cz. Dle koncepce také instituce rozšíří zavedené kontaktní seznamy skrze zasílání SMS, whatsappových či signalových zpráv.

V rámci propagační činnosti bude VMJ sledovat v roce 2023 vytvořenou strategii merchandisingu, která cílí na propagaci klíčových „produktů“ VMJ; oněmi produkty budou jednak vybrané populárně naučené publikace a jednak vytipované či pro tento účel přímo vytvořené předměty drobného prodeje. Pro rok 2024 je v plánu zejména vytvoření *čarodějné masti*, jejíž receptura bude vytvořena po konzultacích s historiky a archiváři externí firmou v rámci projektu T-expedice.

Knihovna VMJ – Na rok 2024 je plánováno pokračování katalogizace knihovního fondu a účast na dotačním titulu Česká knihovna (Moravská zemská knihovna v Brně) a v případě kladného posouzení realizování dotačního titulu VISK 3 na nákup výpočetní techniky. Plánováno je dokončení implementace Souborného katalogu ČR, která byla zahájena v roce 2023. Na rok 2024 jsou plánovány pracovní cesty v rámci KK AMG (krajské a celostátní metodické porady, celostátní seminář muzejních knihovníků) a online školení systému Verbis/Portaro fy KP-SYS a další online konference (v rámci projektu Knihovna 21. století - K21).

Ekonomické, technické a organizační záležitosti budou v roce 2024 samozřejmě z velké části odvislé také od vnějších faktorů. Zdaleka nejvýznamnější **investice** – výstavba nové expozice Fauny a flóry na Jesenicku – bude spuštěna hned po výběru dodavatele pravděpodobně v lednu 2024. Další investice bude spočívat v plánované údržbě střechy Vodní tvrze speciálním nástřikem. Investice do statického zabezpečení Vodní tvrze počkají na rozhodnutí soudu o majetková práva k budově.

Vlastivědné muzeum Jesenicka bude efektivně využívat **dotáčnických titulů**. Kromě výše zmíněných titulů týkajících se knihovny VMJ naváže organizace na úspěšnou spolupráci s Euroregionem Praděd a v rámci česko-polských sítí zváží účast v programu INTERREG za účelem získání finančních prostředků pro vznik šířeji tematicky zaměřené publikace popularizačního charakteru. Školení k dotacím INTERREG probíhá v době dokončování tohoto plánu, proto nelze poskytnout zcela konkrétní plány. VMJ bude čerpat dotace Ministerstva kultury ČR, a to v rámci ISO na sbírkové předměty a vybavení muzea, ale snad také ve výzvě týkající se muzejních výstav a expozic, a to pro výstavu ~~ke 125 letům jesenického muzejnictví~~ jesenických militárií. V rámci dotačního programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR bude ve spolupráci se SVČ Duha Jeseník čerpat dotaci na podporu nadaných žáků pro vzdělávací a badatelský projekt T-expedice. Ve spolupráci se zřizovatelem a ostatními muzei Olomouckého kraje bude instituce realizovat digitalizační procesy dle potenciálního úspěchu v Národním plánu obnovy, kam instituce podala žádost ke konci roku 2023. Instituce bude možnosti vhodných dotačních titulů sledovat a v návaznosti na možnosti administrativních kapacit organizace bude systémově či ad hoc účast v titulech realizovat. V roce 2024 bude součástí týmu pracovníků také projektová manažerka.

VMJ nebude v roce 2024 realizovat investici spočívající ve vytvoření projektové dokumentace celkové rekonstrukce Vodní tvrze, a to z důvodu nutnosti nejprve vyřešit statické problémy objektu. Vlastivědné muzeum Jesenicka také nebude usilovat o realizaci investice spočívající v rekonstrukci muzea Vincenze Priessnitze, a to z důvodu nutnosti dalších jednání mezi Olomouckým krajem a městem Jeseník.

Instituce plánuje pro rok 2024 vyrovnaný rozpočet. Proti méně výrazným potenciálním ekonomickým výkyvům by měla být instituce v roce 2024 relativně odolná. Rozpočet tvořený zejména příspěvkem zřizovatele bude totiž doplněn o vlastní tržby, sponzorské dary, peněžní prostředky z projektů a poskytování služeb, jakož i z doplňkové činnosti.

V oblasti **personální politiky** organizace bude plánovat činnost tak, aby naplnila a nepřekročila závazné ukazatele dané zřizovatelem. V průběhu roku budou obsazeny pozice ředitele, dvou vedoucích útvarů, odborných pracovníků na plný úvazek i pracovníků na dohodu o pracovní činnosti či o provedení práce, pracovníků na recepci, asistentky ředitele, projektové manažerky, technického správce budov, uklízečky a dokumentátora a pracovníka digitalizace. Správa geologického depozitáře bude prozatím řešena externě. Účetní, IT, grafické i mzdové záležitosti budou řešeny externě, ekonomické záležitosti dále ředitelem VMJ i externě. Vedení instituce bude usilovat o udržení příznivého pracovního klimatu na všech pracovištích, postupná realizace plánu činnosti bude probíhat na základě diskuze a spolupráce.

Ediční, vydavatelská a prezentační činnost – přehled

Zavedené edice

- SBORNÍK JESENICKO – vlastivědný sborník, v plánu je vydání svazku č. 25
- SBORNÍK SVATOVÁCLAVSKÝCH SETKÁNÍ – v plánu je vydání sborníku referátů k XXIV. svatováclavskému setkání v Jeseníku na téma *Byla vojna vypsaná*
- JESENÍKY – RYCHLEBSKÉ HORY – VMJ je spoluvydavatelem populárně naučného časopisu tvořeného zejm. spolkem Erebia, pro rok 2024 se plánuje vydání dvou čísel tohoto časopisu
- Z JESENICKÝCH SBÍREK – edice přiblíží muzejní sbírky zejména odborné veřejnosti formou sbírkových katalogů, v rámci edice jsou pro rok 2024 redakční radou naplánovány dva svazky
  - o numismatický a faleristický katalog (leden 2024)
  - o ~~katalog militarií (v průběhu výstavy militarií k SVS)~~
  - o katalog stereonegativů (nejpozději v listopadu 2024)

Vlastivědné publikace

- DĚJINY OBCE BERNARTICE – historik a pracovník popularizace regionální vlastivědy (Mgr. J. Petrásek, P. Macháček) navážou na úspěšné vydání dějin obce Bělá pod Pradědem (kol. aut.) a připraví pro vydání syntézu dějin obce Bernartice
- ~~BRATEČEK Z BRETOVA – etnograf VMJ (M. Matela) naváže na výjimečnou publikaci Zvoník z Cukmantlu, když ve volném pokračování představí další pozapomenuté osudy jesenických osobností~~
- ŽULOVSKÁ PAHORKATINA A VIDNAVSKÁ NÍŽINA – správce geologického depozitáře ve VMJ Mgr. M. Hanáček, Ph.D., nastíní v knize vznik a vývoj malebné krajiny v obou geomorfologických jednotkách zmíněných v názvu

Externí spolupracovníci VMJ připraví pro vydání tyto publikace

- DĚJINY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ NA JESENICKU (prof. Pavel Šopák)
- NĚMECKÁ REZISTENCE NA JESENICKU PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE (Dr. Ondřej Kolář, Dr. Lubomír Hlavička)

- ČARODĚJNICKÉ PROCESY NA ZLAHOTOHORSKU (Mgr. Michaela Neubauerová)

Výstavy krátkodobé 2024 – Galerie ve Vodní tvrzi

9. 1. – 25. 2.   **Island**

autorka: A. Ceplová

(výstava s vernisáží)
5. 3. – 26. 5.   **NEkostely, NEkaple**

autoři: M. Bučková, P. Macháček

(výstava s vernisáží)
4. 6. – 1. 9.   **Muzeum dětem**

garant: Z. Pavlů
10. 9. – 3. 11.   **Výstava žáků a učitelů Základní umělecké školy Jeseník**

Garant: Z. Pavlů

Autor, kurátor: Mgr. I. Svobodová

(výstava s vernisáží)
- ~~12. 11.~~ 19. 11 – 30. 3. 2025   **Jedno a čtvrt století jesenického muzejnictví**

autoři a kurátoři: útvar odborných pracovišť VMJ

(výstava s vernisáží)

Výstavy krátkodobé 2024 – Hlavní výstavní sál Vodní tvrze

- do 2. února   **Historie a současnost sklářství v Jeseníkách**

(přesah z minulého roku)

autor: Mgr. M. Matela
20. 2. – 2. 6.   **Řád německých rytířů v Jeseníkách a arcivévoda Evžen Habsburský**

autoři, kurátoři: Mgr. M. Matela a pracovníci Muzea v Bruntále

(výstava s vernisáží)
11. 6. – 3. 11.   **Militaria ze sbírek Vlastivědného muzea Jesenicka (SVS)**

autoři a kurátoři: Mgr. J. Petrásek, Mgr. M. Rychlý

spolupracovníci: PhDr. Karel Podolský (VMO)

(výstava s vernisáží)
- ~~12. 11.~~ 19. 11 – 30. 3. 2025   **Jedno a čtvrt století jesenického muzejnictví**

autoři a kurátoři: útvar odborných pracovišť VMJ

(výstava s vernisáží)

Výstavy krátkodobé 2024 – Foyer ve Vodní tvrzi

16. 1. – 12. 5.   **Ze zaprášené půdy bývalé drogerie v Javorníku**
autor a kurátor: Mgr. M. Rychlý
21. 5. – 15. 9.   **Záhadné předměty jesenických sbírek**
Autoři: Mgr. P. Rušar, Mgr. J. Petrásek
výtvarník: Mgr. K. Reichmannová
24. 9. – 3. 11.   **Jesenicko v knihách: literární inspirace a reflexe regionu**
autor a kurátor: Mgr. P. Žurek

Výstavy krátkodobé 2024 – Rytířský sál

- do 2. února   **Vánoce tradičně i netradičně**
(výstava pokračující z roku 2023)
autoři, kurátoři: Mgr. P. Žurek, Bc. K. Tomášek
výtvarník: autoři a Z. Laštovicová, DiS.

Výstavy krátkodobé 2024 – Kulturní dům Javorník

(výstavy realizované ve spolupráci Vlastivědného muzea Jesenicka a Městského kulturního střediska Javorník)

březen–duben

Sportovní osobnosti Jesenicka po roce 1945

Kurátor, autor: P. Macháček

(výstava s vernisáží)

červenec–srpen

Švihák lázeňský

Autoři: Mgr. Milan Rychlý (VMJ) a Ing. Lucie Hecsková (MKS)

(výstava s vernisáží)

Výstavy krátkodobé 2024 – autorské výstavy zapůjčené do jiných muzeí/institucí

červenec–srpen

Historie a současnost sklářství v Jeseníkách

Kurátor, autor: Mgr. M. Matela

Středisko chytrých aktivit, Vrbno pod Pradědem

leden–únor

Sportovní osobnosti Jesenicka po roce 1945

Kurátor, autor: P. Macháček

Umístění – Zlaté Hory

Výzkumná činnost – přehled

Oddělení historie (oddělení společenských věd Jeseník a oddělení společenských věd Javorník)

A) Signované výzkumné záměry

- Výzkumný záměr VMJ_HIS_VPDFV zaměřený na Vincenze Priessnitze, vodoléčbu a historiografii bude pokračovat v roce 2024 rešeršní činností a drobnými publikacemi (Mgr. Jan Petrásek, Mgr. Pavel Rušar). Studie bude doplňovat bádání o Vincenzi Priessnitzovi z hlediska dějin medicíny a z hlediska historiografie.
- VMJ_HIS_DoBer – Zpracování dějin obce Bernartice, pro rok 2024 je plánováno vytvoření syntézy dějin obce a vydání publikace (Mgr. Jan Petrásek, Pavel Macháček)
- Výzkumný záměr VMJ_HIS_REJVIZ (Mgr. Pavel Rušar, Mgr. Lukáš Abt) – Rejvízská hornatina na snímcích historických, současných i na snímcích dálkového průzkumu Země bude v roce 2024 pokračovat. Po prvním roce výzkumu spočívajícím zejm. v rešeršním průzkumu bude pokračováno na pracích týkající se shromažďování historických fotografií.
- Výzkumný záměr VMJ_HIS_LESY se bude i nadále zaměřovat na způsoby lesního hospodaření ve vybraných částech Hrubého Jeseníku a podhůří, stejně jako na významné a zajímavé osobnosti jesenického lesnictví či fenomén pytláctví a lesní kriminality, a to především v období do konce druhé světové války. Zacílí také na uhlířství, dřevařství, lesní sklářství a další lesní řemesla. Minimálním výstupem budou tradičně odborné studie a články v odborných a vlastivědných periodikách. (Mgr. Matěj Matela)
- Výzkumný záměr VMJ_HIS_OSOB se i nadále zaměří na zpracování životních osudů méně známých osobností (umělců, politiků, spisovatelů apod.) z historie Hrubého Jeseníku, Nížkého Jeseníku, oblastí Rychlebských hor či Králického Sněžníku. Výsledky výzkumu budou prezentovány prostřednictvím odborných i popularizačních článků (např. Vlastivědné listy Slezska, Kulturní revue Olomouckého kraje, vlastivědné regionální sborníky apod.), ale zejména také vydáním publikace Brateček z Bretova, která volně naváže na knihu Zvoník z Cukmantlu. (Mgr. Matěj Matela)
- VMJ_HIS_CECH – v rámci spolupráce na krajském projektu Cechovní památky Olomouckého kraje výzkum vybraných cechovních předmětů ze sbírek VMJ – heuristika k dějinám jednotlivých cechovních spolků a vývoji využívání cechovních insignií, zpracování jednotlivých exponátů (revize a doplnění stávajících informací, popis a další záležitosti z toho vyplývající). Výstup v podobě společného katalogu muzeí zřizovaných OK. (Mgr. Jan Petrásek, Mgr. Milan Rychlý)
- Obraz Jesenicka a nízkého knížectví v historiografii (VMJ_HIS_HIST). Vyhledávání zmínek o regionu ve starší historiografické produkci české, polské a slezské provenience od středověku do poloviny 19. století, jejich analýza a vzájemná komparace. Jednotlivé dílčí výsledky jsou plánovány k publikování formou drobnější studie v regionálním sborníku. (Mgr. Jan Petrásek)

B) Nesignované výzkumné záměry

- Výzkumná činnost v rámci nové ediční řady *Z jesenických sbírek* – příprava katalogu sbírkových předmětů dle tématu odsouhlaseného redakční radou (Mgr. Jan Petrásek, Mgr. Matěj Matela, Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D. + externí spolupracovníci)
- Výzkumná činnost týkající se přípravy výstav a vzdělávacích programů (přednášek, exkurzí, workshopů a dalších) a publikační činnosti (Jesenicko, sborník k XXIV. svatováclavskému setkání, Kulturní revue Olomouckého kraje ad.), a to dle témat představených v plánu. (odborní pracovníci VMJ)
- Monitoring regionu v oblasti tradiční lidové kultury (Mgr. Matěj Matela a Mgr. Jan Petrásek).

Oddělení archeologie

- Výzkumné a zaměřovací práce s technikou georadaru na místě historických popravišť, např. Javorník, Vlčice. Výzkumnému záměru je přiřazena signatura VMJ_ARCH_HP_JAV. Výzkum bude probíhat v součinnosti se Slezským zemským muzeem, oddělením archeologie. Realizace proběhne pouze v případě získání dotace.
- Pokračování výzkumných prací na hradě Koberštejn, Rychleby, Pustý zámek. Jedná se o navázání na úspěšnou spolupráci na archeologických výzkumech na hradě Kaltenštejnu se Slezským zemským muzeem, oddělením archeologie, VMJ/SZM_ARCH_HRADY. Výzkum bude pokračovat jen s podmínkou úspěšného získání grantu NAKI.
- Příprava informačních panelů POLE MRTVÝCH Javorník – pokračování.
- V případě získání archeologické licence budou zahájeny dohledové výzkumy.
- Výzkumná činnost týkající se přípravy výstav a vzdělávacích programů (přednášek, exkurzí, workshopů a dalších) a publikační činnosti (Jesenicko, sborník k XXIV. svatováclavskému setkání, Kulturní revue Olomouckého kraje ad.), a to dle témat představených v plánu. (odborní pracovníci VMJ)

Oddělení biologie

- Dlouhodobý výzkumný úkol VMJ_BIO_PP zaměřený na výzkum polních plevelů na Jesenicku naváže na činnost v roce 2023 a bude pokračovat průzkumem vybraných plevelných polí a postupným mapováním mizejících a expandujících druhů plevelů.
- V rámci badatelské a pedagogické T-expedice se oddělení zaměří i na částečně badatelskou práci v tématu Vodní bezobratlí – obyvatelé tůní. Bioložka VMJ bude působit jako expert badatelské sekce pro skupinu vybraných žáků ve věku 13 až 16 let. Výsledkem bude poster představený na závěrečné poster konferenci a následně populárně naučný článek v časopise *Jeseníky – Rychlebské hory*, případně ve sborníku *Jesenicko*.
- Sběr floristických a faunistických dat formou náhodných pozorování se zaměřením na ochránářsky významné druhy (ohrožené, zvláště chráněné, invazní) a faunisticky, floristicky či fyto geograficky pozoruhodné výskyty. Zápis do databází PLADIAS a NDOP.

- Dokumentace flóry a fauny Jesenicka formou sbírkových předmětů (zejm. herbářových položek). Rozšiřování a doplňování biologických podsbírek v souladu s dlouhodobou koncepcí budování badatelsky orientovaných sbírek, které v adekvátním rozsahu dokumentují přírodní poměry regionu a současně obsahují dostatečné množství srovnávacího materiálu, umožňujícího kvalitní výzkumnou činnost na biologickém pracovišti VMJ.
- Výzkumná činnost týkající se přípravy výstav a vzdělávacích programů (přednášek, exkurzí, workshopů a dalších) a publikační činnosti (Jesenicko, sborník k XXIV. svatováclavskému setkání, Kulturní revue Olomouckého kraje ad.), a to dle témat představených v plánu. (odborní pracovníci VMJ)

Oddělení geologie

- výzkum v oboru geologie bude v roce 2024 pozastaven

Sbírkotvorná činnost – přehled

Vlastivědné muzeum Jesenicka bude pečovat o obě sbírky a bude je rovněž obohacovat o nové sbírkové předměty získané např. při výzkumech a přípravách výstav, nahodilým či plánovaným sběrem či dary a nákupy. Sbírkový fond bude kontrolován a hodnocen. Instituce bude vybrané předměty konzervovat a restaurovat.

Oddělení historie (oddělení společenských věd Jeseník a oddělení společenských věd Javorník)

Drobnější akviziční činnost bude prováděna v rámci příprav výstavních projektů (Militaria ze sbírek VMJ, 125 let Vlastivědného muzea,) a badatelských záměrů, a to ponejvíce vlastním sběrem, někdy darem či nákupem. V neposlední řadě budou systematicky sbírány dokumenty a předměty z kategorie soudobých dějin, a to dle sestaveného desetiletého plánu podle tematických kategorií, v roce 2024 je plánovaná akvizice předmětů z kategorie kultura a sport. Primárně půjde o zmapování této činnosti v co možná největším rozsahu a zařazení dokumentů do tzv. pomocné evidence, odkud můžou být v pozdějších obdobích po zpracování zařazeny do sbírky; případné jednotlivé muzeálně zajímavé předměty však mohou být posouzeny a zařazeny do sbírky okamžitě.

V návaznosti na chronologickou evidenci bude podle časových možností probíhat co nejdříve po zápisu do ní i zápis systematický.

U sbírkových předmětů, které pro rok 2024 podléhají inventuře, a u sbírkových předmětů, které budou vynášeny z důvodů zápůjček, proběhne průběžné základní čištění. Při novém ukládání budou předměty uloženy tak, aby nedošlo a nedocházelo k jejich poškození. V případě potřeby proběhne po konzultaci s odborníkem ošetření, např. desinfekce apod. V případě nutnosti odborného zásahu pak proběhne zrestaurování externí službou, popřípadě dojde ke konzervaci.

Inventarizace obou historických podsbírek bude v roce 2024 probíhat podle schváleného desetiletého plánu revizí (2020–2029). Proběhne také inventura nových akvizic. Revize předmětů v dlouhodobých zápůjčkách (včetně interních) proběhla v roce 2022, opakovat se bude v roce 2024.

Oddělení archeologie

Oddělení archeologie VMJ bude pokračovat v zapisování starých sběrů z předchozích archeologických prací z hradu Rychleby a Edelštejn do systematické evidence. Konzervace kovového materiálu bude realizována ve spolupráci se SZM v Opavě.

V návaznosti na chronologickou evidenci bude podle časových možností probíhat co nejdříve i zápis systematický. Odhadovaný počet zápisů do systematické evidence je 100 inventárních čísel. Z hlediska významnosti to budou sběry z oblasti zřícenin hradů Rychleby a Edelštejn. Z výzkumu zámku Jánský Vrch v roce 2001 bude zpracován interní katalog kovových předmětů.

U nových sbírkových předmětů proběhne základní čištění a předměty budou uloženy tak, aby nedocházelo k jejich poškození. Kovové předměty se budou nově ukládat do mirelonu, namísto stávajícího polystyrenu. V případě potřeby proběhne u sbírkových předmětů ošetření, např. desinfekce apod. Část předmětů bude konzervována, odhadem asi 40 kusů. V případě nutnosti odborného zásahu proběhne restaurování externí službou.

Inventarizace archeologické podsbírky proběhne v roce 2024 podle desetiletého plánu revizí (2020–2029). Zároveň proběhne také inventura nových akvizic a revize předmětů v dlouhodobých zápůjčkách (včetně interních).

Oddělení biologie

V roce 2024 bude pokračovat systematický i náhodný sběr přírodnin sloužících jako dokladový materiál současného výskytu daných rostlinných a živočišných druhů na Jesenicku. U chráněných druhů se pracovník biologie zaměří zejména na fotografickou dokumentaci. Sbírková činnost preferuje rozšiřování méně početných herbárií, ale dle příležitostí bude probíhat i sběr bezobratlých a usmrcených obratlovců, vajec a hnízd ptáků a dalšího.

V návaznosti na chronologickou evidenci bude podle časových možností probíhat co nejdříve po zápisu do ní i zápis systematický.

Inventarizace botanického a zoologického fondu proběhne v roce 2024 podle schváleného desetiletého plánu revizí (2020–2029). Při novém ukládání budou předměty uloženy tak, aby nedocházelo k jejich poškození. V případě nutnosti odborného zásahu pak proběhne restaurování externí službou, popřípadě dojde ke konzervaci.

V biologickém depozitáři bude i nadále kontrolována teplota a relativní vlhkost; odvlhčovače jsou nainstalovány. V jarních měsících proběhne každoroční ošetření biologické sbírky proti hmyzu, plísním a houbám plynováním. Proběhne také inventura nových akvizic. Revize předmětů v dlouhodobých zápůjčkách proběhla v roce 2022, další je plánovaná v roce 2024.

Oddělení geologie

V roce 2024 bude z důvodu neobsazení místa geologa ve VMJ probíhat pouze správa sbírkového fondu. Geologický depozitář bude inventarizován podle schváleného desetiletého plánu revizí. Revize předmětů v dlouhodobých zápůjčkách proběhla v roce 2022, opakovat se bude v roce 2024.

Vzdělávací činnost – přehled

Exkurze

březen/duben	Studený Zejř, Chebží a Javorná – příklady venkovského osídlení a vývoje průmyslu na Jesenicku Pavel Macháček
květen	Za opevněnými sídly Račího údolí Mgr. Milan Rychlý
červen	Za poznáním hmyzí říše Mgr. Martin Starý
červenec	Za rostlinami a hmyzem Jesenicka Mgr. Martin Starý a Mgr. Vojtěch Taraška
srpen	Exkurze za drobnými vodními živočichy na Bobrovník Mgr. Ludmila Slezáková
září	S malíři Templerem a Brendelem na Mariahilf a okolí Mgr. Jan Petrásek

Přednášky tematické – Vodní tvrz

leden	Poutní místo Křížový vrch nad Jeseníkem Mgr. Květoslav Growka
únor	Problematika návratu vlka obecného do České republiky Mgr. Vít Slezák
březen	Rychlebské hory pohledem satelitů Mgr. Pavel Rušar Gestapo a Jesenicko: Pachatelé, oběti, přihlížející Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.
duben	Dr. Adolf Lorenz – 170 let od narození otce ortopedie Mgr. Matěj Matela
květen	"Luterské zpuštění" v biskupově knížectví. Reformace v 16. století na Jesenicku Mgr. Jan Petrásek
červen	Stavitelská rodina Utnerů Mgr. Milan Rychlý
červenec	Německá poválečná rezistence ve východních Sudetech v roce 1945 Mgr. Lubomír Hlavienka, Ph.D.
srpen	Jesenicko, region, kde průmysl nebyl popelkou Pavel Macháček
září	Hrad Kaltenštejn v archeologických nálezech Mgr. Milan Rychlý

říjen	Sociální demokrat a odpůrce nacismu Rudolf Heeger z Krnova Mgr. Matěj Matela
listopad	Kde vládne Jezerní pastýř. Rejvíz a okolí v pověstech Mgr. Matěj Matela
prosinec	E-sbírky – práce s digitálním archivem Vlastivědného muzea Jesenicka Mgr. Markéta Rušarová

Přednášky k výročím a připomenutí významných událostí – Vodní tvrz

15. březen	75 let výročí – JZD jako forma likvidace soukromého zemědělství na vesnici i ve městech Bc. Kamil Tomášek
28. květen	Edvard Beneš: od Paříže po Prahu a zpět. Jak se měnil jeho vztah k demokracii a národním menšinám Mgr. Pavel Žurek
28. červenec	Jak začala první světová válka pro vojáky z Jesenicka Ing. Radim Kapavík

Přednáškovou činnost budou doplňovat přednášky na objednávky, např. pro město Vrbno pod Pradědem, Volarezu, Zlaté Hory, Vidnavu, Brontosaurus, Domov pro seniory a další.

Nabídka edukačních programů a přednášek pro školy – Vodní tvrz/exteriér

- **Jarní přírodou** (Mgr. Ludmila Slezáková) – pro základní školy
- **Když se řekne minerál** (Mgr. Karolína Odrášková) – pro základní školy
- **Putování geologickou historií planety Země** (Mgr. Karolína Odrášková) – pro základní školy (I. stupeň)
- **Dřevorubci, uhlíři a pastevci. Stará povolání jesenických hor** (Mgr. Matěj Matela) – pro střední školy
- **Adolf Lorenz, zakladatel dětské ortopedie a rodák z Vidnavy** (Mgr. Matěj Matela) – pro střední školy
- **Němci proti Hitlerovi. Příběhy regionálních politiků, kteří se postavili nacismu** (Mgr. Matěj Matela) – pro střední školy
- **Kde to vlastně žijeme? Historický vývoj Jesenicka v průběhu století** (Pavel Macháček) – pro II. stupeň základních škol a pro střední školy
- **Zmizelé Jesenicko. Kde byly a proč už některé osady na Jesenicku neexistují** (Pavel Macháček) – pro II. stupeň základních škol a pro střední školy

Pilotní, významné i další projekty a akce – přehled a základní informace

Mizející paměť kraje pod Pradědem – Vlastivědné muzeum Jesenicka bude i třetí rok výběrovým způsobem zachycovat regionální historickou paměť prostřednictvím rozhovorů s pamětníky z co nejširšího spektra politických, hospodářských i sociálních kontextů, a to bez vazby na konkrétní témata. Databáze rozhovorů bude prozatím uzavřená, sloužit bude převážně k badatelským účelům. Přepisovány budou pouze rozhovory významných osobností v relevantních částech, které pak mohou být publikovány v rámci vlastivědného sborníku Jesenicko. Garantují P. Macháček a Mgr. P. Rušar.

Výtvarný plenér a diskuze nad uměním – VMJ se připojí ke skupině nesourodých umělců zachycujících malbou či kresbou mimo jiné přírodu Jeseníků, instituce propůjčí prostory, nabídne prezentaci a PR. Některá z děl přijdou následně do muzejních sbírek. Ve spolupráci se Základní uměleckou školou Jeseník. Garantuje Z. Pavlů.

Rytířské Vánoce – vánoční program, koledy, workshopy pro děti, přednáška s vánoční tematikou, betlémy, prodej vánočních produktů, vánoční nápoje. Garantuje Z. Pavlů. Ve spolupráci s Šermířským spolkem Jeseník.

Mezinárodní den muzeí (18. 5.) – VMJ nabídne komentované prohlídky odbornými pracovníky VMJ a vstupy do krátkodobých výstav i expozic zdarma. Garantuje Z. Pavlů.

Muzejní noc – promítání filmů pro děti i jejich rodiče s komentáři, ve spolupráci se spolkem CINED. Garantuje Z. Pavlů.

Den veteránů – komponovaný večer s přednáškami, hudebním vystoupením, čtením (autorským i neautorským) a multimediální prezentací (Dr. Karel Podolský, Doc. Jiří Hutečka, Dr. Ondřej Kolář, Ing. Radim Kapavík), garantuje Mgr. P. Rušar.

European heritage days (září) – VMJ nabídne vstupy k expozicím a výstavám za 50 procent ceny a komentované prohlídky pro návštěvníky. Garantuje Z. Pavlů.

Festival JESNĚNÍ – sousedský a kulturní festival připravovaný spolkem Sudetikus, specifika zapojení i data realizace budou diskutována s partnery, za VMJ garantuje Z. Pavlů.

T-expedice Jeseníky – vzdělávací a badatelský program pro nadané žáky. Garantují Mgr. Pavel Rušar, Pavel Macháček, Zuzana Pavlů, Zuzana Laštovicová, Dis.

XXIV. svatováclavské setkání – tradiční vlastivědná akce, garantují Mgr. Pavel Rušar (pietní akt), Mgr. Matěj Matela (symposium), Mgr. Jan Petrásek (výstava, komentovaná prohlídka), Zuzana Pavlů (koncert ke dni české státnosti + kulturní vystoupení k tématu, ve spolupráci s VOLAREZA, p. o.).

Křty vlastivědných publikací – odraz publikační priority VMJ spočívající v představení vlastivědných publikací veřejnosti. Slavnostního křtu či představení knih v prostorách Rytířského sálu se dočkají tyto publikace: numismatický a faleristický katalog, katalog stereonegativů, Žulovská pahorkatina a Vidnavská nížina, katalog militarií, Brateček z Bretova, Dějiny obce Bernartice, Dějiny výtvarného umění na Jesenicku, Německá rezistence na Jesenicku po druhé světové válce, Čarodějnické procesy na Zlatohorsku. Na počátku roku bude také představen katalog záhadných sbírkových předmětů vydaný v prosinci roku 2023. Slavnostní křty publikací garantuje Z. Pavlů.

Jesenický outsider art – v rámci výstavy žáků ZUŠ proběhne komentované představení okrajové a alternativní tvorby na Jesenicku z posledních let, kromě naivního umění budou do mozaiky odrážející region zařazena i díla *art brut*. Garantuje P. Rušar.

City nature challenge – v roce 2024 bude provádět VMJ „pozorovatelskou misi“ při mezinárodním projektu City nature challenge tak, aby se v roce 2025 stalo plnohodnotným členem. V rámci úvodního setkání se zájemci ze stran veřejnosti a škol bude projekt představen a proběhne krátké zaškolení ve smartphonové aplikaci iNaturalist. Garantuje Mgr. L. Slezáková.

Standardy

Podle zákona 122/2000 Sb. v platném znění jsou kodifikovány standardy veřejných služeb. Jejich dodržování je prioritou i pro rok 2024.

Standard časové dostupnosti

Vlastivědné muzeum Jesenicka dodržuje standard časové dostupnosti především zpřístupněním stálých expozic a krátkodobých výstav a to tak, že informace o době, ve které lze expozice a výstavy navštívit jsou zveřejňovány na internetových stránkách muzea i v tištěných periodikách. Otevírací doba ve Vodní tvrzi je od 2. 1. do 30. 12. ve dnech úterý až neděle od 09.00 do 17.00. O výjimkách a omezeních je veřejnost informována s předstihem v tištěné i internetové podobě. Otevírací doba Muzea Vincenze Priessnitze bude stanovena na pátek až neděli, vždy od 10.00 do 17.00, a to v měsících červen, červenec a srpen.

Data krátkodobých výstav budou opět zveřejňována na internetu i skrze tištěná periodika, plakáty, sociální sítě a dalšími kanály.

Muzejní programy budou rovněž pořádány a informace o nich zveřejňovány na internetových stránkách instituce a skrze speciální plakáty či tištěná periodika, jedná se především o workshopy ke krátkodobým výstavám, přednášky, semináře a exkurze, event. edukační programy, minikurzy, programy pro nadané žáky ad.

Výroční zpráva za rok 2023 bude zveřejněna na internetových stránkách nejpozději do konce dubna roku 2024. Zkrácená verze pak ve sborníku Jesenicko a v kronice města Jeseník.

Odborné posudky a expertízy bude mimo vlastní výzkumnou činnost provádět VMJ na vyžádání.

Standard ekonomické dostupnosti

Instituce poskytuje zlevněné vstupné pro děti, žáky, studenty, seniory, zdravotně postižené. Instituce nabízí bezplatné vstupy ve dnech 18. 5. a 28. 10., ve dnech Evropského kulturního dědictví pak nabízí vstupy za 50 % základní ceny. Standard bude naplňován prostřednictvím slev a volných vstupů, informace budou zveřejněny na internetových stránkách muzea, na plakátech a informačních tabulích, event. v tisku.

Slevy ze základního vstupného budou uplatňovány pro žáky, studenty středních a vysokých škol (do 26 let), pro seniory nad 60 let, pro držitele karet ZTP a ZTPP, Eurobeds, Senior Pas, Ďas, Čtyřlístek a pro dospělé členy rodiny, která využije karty Rodinný pas.

Volné vstupy do stálých expozic a krátkodobých výstav jsou umožněny pro děti do 6 let v doprovodu rodičů či dospělých, pro pedagogický doprovod u hromadných výprav a dále pro držitele průkazů AMG, Olomouc Region card, Zváz múzeí na Slovensku, Fond ohrožených dětí, Cestovní kniha a Zaměstnanec Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Děti do 6 let v hromadných skupinách (návštěva předškolních skupin ve výstavách či expozicích) hradí část snížené vstupného, odpovídající ve většině případů 50% ceny sníženého vstupného. Výjimku tvoří pouze návštěva expozice Historie a archeologie Jesenicka, kde nebylo možné uložit 50% ze sníženého vstupného. Proto bylo určeno vstupné ve výši 60% sníženého vstupného.

ceník vstupného je zveřejněn na webu a na vývěsných tabulích zařízení Vlastivědného muzea Jesenicka, p. o.

Standard fyzické dostupnosti

Bezbariérový přístup je návštěvníkům s fyzickým omezením umožněn pouze do Rytířského sálu Vodní tvrze, kde se nachází přednáškový a koncertní sál. Expozice a krátkodobé výstavy ve Vodní tvrzi ani v Muzeu Vincenze Priessnitze zpřístupněny v roce 2024 pro handicapované nebudou. Instituce v tomto smyslu představila zřizovateli studii na rekonstrukci Vodní tvrze, která by bezbariérové vstupy zajišťovala. V rámci rekonstrukce Vodní tvrze se výhledově plánuje zpřístupnění všech výstavních prostor. V roce 2024 také dojde v případě získání grantu IROP k výstavbě nové expozice Fauny a flóry Jesenicka, přičemž součástí projektové dokumentace je schodolez jakožto prozatímní řešení bezbariérového přístupu do doby celkové rekonstrukce Vodní tvrze.

Omezení dostupnosti

V mimořádných situacích bude veřejnost o uzavření informována prostřednictvím muzejního webu, sociálních sítí, v tisku a na vývěskách či informačních tabulích.

V Jeseníku dne 30. 11. 2023

Mgr. Pavel Rušar
ředitel Vlastivědného muzea Jesenicka, p. o.